

Abstract

Revealed similarities between the old Eastern markets of Iran and modern shopping and entertainment complexes. It became clear that the first are as popular as the second. Only few urban problems outlay Iran's markets from the championship.

Key words: the modern market, a shopping and entertainment complex, urban problems.

УДК 711.523

М. Г. Бадюл

асистент кафедри основ архітектури ПДАБА;

А. О. Зєрова,

кандидат архітектури.

каф. основ архітектури ПДАБА

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВЕ ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПАМ'ЯТІ

Анотація: у статті розглянуті можливості використання інформаційних технологій, як засобу зберігання і розповсюдження інформації, у створенні пам'ятників, проаналізовано вплив технологій на функціонально-планувальне формування пам'ятних місць.

Ключові слова: пам'ятник, інформаційні технології, міське середовище.

З давніх часів людина намагається зберігати у пам'яті будь-які значні події, поняття, особистості. Що таке «пам'ять», що її уособлює, зберігає? Збереження пам'яті може бути в не матеріальному і матеріальному вигляді. В даний час це: артефакти; носії інформації (записи, документи, відео-, фото-фіксація); оповідання (розповіді учасників, перекази, міфологія, а також кіно- і театральна реконструкція); символи (символіка, знаки-пам'ятники); дослідження та аналіз.

У містобудуванні та архітектурі збереження пам'яті до сьогоднішнього часу відбувається у вигляді створення пам'ятників-символів. Ці пам'ятники виглядають як матеріальні об'єкти в певних місцях міського середовища, які символізують подію, нагадують про неї, можливо, дають коротку інформацію. Якщо даний об'єкт зацікавив, то є можливість отримати інформацію на місці через табличку, путівник, розповідь перехожого або екскурсовода. Більш розгорнуту інформацію можливо знайти вже поза місцем пам'ятника. Інформація на місці найчастіше обмежена, в стислій формі, а перехожий або

екскурсовод викладає її в суб'єктивній розумінні, інтерпретації. Таким чином, виникає проблема доступу до достовірної інформації на місці, її кількості, систематизації, немає різного ступеня детальності. Також з часом змінюється її символізм, ставлення до «пам'яті», яка виражена в об'єкті. Може змінитись актуальність пам'ятника та інформації. Змінюється ставлення до об'ємно-просторового виразу цієї «пам'яті», тобто його форми, функції, взаємодії з навколишнім середовищем, реакції на його зміну. Необхідний перегляд поняття «пам'ятника» як «пам'яті», аналіз і переосмислення щодо вимог теперішнього часу.

Зараз інформація зберігається найчастіше в цифровому форматі, стара інформація «оцифровується». Можна сказати, що інформаційні технології створили новий тип збору, зберігання, обробки «пам'яті». При цьому немає обмеження в її кількості, можлива різна її систематизація, доповнення. Маючи необхідне обладнання, є можливість доступу до неї з будь-якого місця. Зараз кожен має при собі гаджет, за допомогою якого цифрова інформація стає доступною. Таким чином, можливий доступ до інформації безпосередньо на місці «пам'яті». При цьому інформація може бути викладена у різних ступенях подробиць (від оглядової до детальної), може бути на різних мовах. Нею можна користуватися як через особистий гаджет, так і через обладнання, яке вмонтоване на місці пам'яті (інтерактивний екран).

Використання інформаційних технологій може бути не тільки в роботі з інформацією. За допомогою інтернету можлива організація зв'язку-комунікації «об'єктів». GPS навігація може допомогти в орієнтації на місці, у місті, у країні. Також завантажене у гаджет програмне забезпечення дає можливість оповіщення, інформування, що може допомагати в організації соціальних заходів. Використання світлових, лазерних, проекційних технологій, звукових ефектів може допомагати у виявленні концепції, сенсу «пам'яті», акцентуванні об'єкта в навколишньому середовищі. Подальший розвиток технологій сприяє пошуку нових можливостей, доданню нових властивостей об'єкту.

При міркуванні про зовнішній вигляд (форми об'єму, простору) необхідно враховувати сучасні матеріали та технології виробництва і будівництва. У об'єкті «пам'яті» можливе використання технічного обладнання (такого як екран, проектор, освітлення (лазерне, світлодіодне), розміщення динаміка, мікрофона та ін.). Це обладнання вимагає урахування їх габаритних розмірів, підведення інженерних мереж, і т.д.

При розміщенні об'єктів у сформованому середовищі (найчастіше містобудівному) необхідний ретельний аналіз місця, подальше містобудівне обґрунтування. Впровадження технологічних особливостей викликає виникнення додаткових функцій, які можуть вимагати додаткових властивостей

простору (площа, габарити, ізолюваність чи відкритість і т.д.). Також для зручності використання можливо використання допоміжних об'єктів таких як лавочка, навіс, стійка та ін.. Середовищний підхід - аналіз місця, обґрунтування (як вже наявних, так і знову придбаних функцій простору), прогнозування трансформації функції. Він допомагає створити ефективні об'ємно-просторові і функціонально-планувальні властивості об'єкту.

Необмежена кількість інформації та її систематизація, можливість оповіщення, робота GPS навігатора та інші властивості дають можливість розширення послуг соціально-важливими, освітніми, туристичними і ін. додатками.

Інформаційні технології дають можливість організації споріднених об'єктів як у структурі міста, так і у всій країні, створюючи інформаційну мережу з безліччю можливостей.

Переломні трагічні події зими 2014-2015 року у місті Києві запропоновано увічнити, використовуючи сучасні інформаційні технології. У рамках конкурсу «Революція гідності», оголошеному Київським департаментом архітектури і містобудування на «Меморіалізацію подій Революції гідності, увічнення пам'яті Героїв небесної сотні», запропоновано збереження «пам'яті» за допомогою мережі «Інформаційних вузлів» («ІВ»), розташованих на місцях активних подій.

Події Революції Гідності в Києві є значимі для киян та учасників подій. Українці інших міст країни і українці за кордоном, а також іноземці теж переймалися та не залишалися байдужими. Дізнатися інформацію про події Революції Гідності (РГ) можна з телебачення, газет, але найбільш вільним і великим джерелом інформації є інтернет. Також, коли опиняєшся безпосередньо на місцях подій, відчуваєш необхідність зрозуміти, відчувати, дізнатися історію. Основні місця РГ потребують не тільки меморіалізації, організованості, а й розвитку інфраструктури. Якими повинні бути об'єкти «пам'яті»? Яким чином у них можлива меморіалізація подій? Де їх ставити? Яку інформацію вони повинні нести? Яке відчуття вони повинні викликати? Якими вони повинні бути з часом, якщо події змінюють свій значення, з'являється новий сенс? Ці питання необхідно аналізувати, вирішити.

Існує безліч сайтів, в яких зроблено акцент на різні події, хронології, інформація структурована з різними ступенями деталізації та важливості. Для меморіалізації подій РГ, для повноти документації їх з метою кращого інформування людей необхідно створення єдиного місця збору інформації, забезпечення вільного доступу до інформації з місць подій. Це допоможе усунути можливий бар'єр між суспільством та знанням о РГ.

У проєкті запропоновано створити «Інформаційні Вузли» («ІВ» - ІВОХ.UA), в яких структурувати і систематизувати інформацію про події РГ та зробити вільний доступ не тільки у мережі інтернет, але і з місця подій за допомогою встановлених пристроїв. Таким чином забезпечити меморіалізацію подій у знакових місцях міста Києва, організувати середовище навколо цих місць та залучити громадськість та гостей міста, впроваджуючи додаткові соціальні функції. Під впливом змінних культурних, технічних, соціальних факторів «ІВ» відкритий до «діалогу» – внутрішньої та зовнішньої трансформації. Мережу «ІВ», можливо розширювати включаючи інші місця міста. Оскільки події в Україні торкнулися не тільки Києва, а й інших міст України, то необхідно поширення подібної мережі по всій території країни.

За допомогою інтернета – необмеженого інформаційного ресурсу, інформацію можна доповнювати, зберігати у «хмарі» (хмарному зберіганні даних), представляти на різних мовах, що дає можливість інформування як українця, так і іноземця. Також кожний може завантажити інформацію, свій власний проєкт, ініціативу та стати частиною «ІВ».

Для формування мережі Інформаційних вузлів необхідно розглядати п'ять ієрархічних рівнів розробки: КРАЇНА – перспектива розвитку мережі «ІВ» по території України; МІСТО – мережа «ІВ» у знакових місцях міста (РГ); СЕРЕДОВИЩЕ – інфраструктура навколо «ІВ»; ОБОЛОНКА – об'єкт за допомогою якого ми отримуємо інформацію на місці подій; ІНФОРМАЦІЯ – інформаційне наповнення.

РГ проходила не тільки у столиці. Вся Україна хвилювалась та вносила свій внесок. Рівень «КРАЇНА» – має на увазі об'єднання міст, збір інформації про події по всій Україні, інформування українців про події РГ – перспектива розвитку «ІВ» містами України.

Завданням рівня «МІСТО» є меморіалізація подій РГ в певних знакових місцях Києва із залученням громадськості в соціальні акції. У центрі Києва запропоновано шість «ІВ»: Майдан (площа Майдан Незалежності), Михайлівська (Михайлівська площа), Банкова (вул. Банкова, біля Адміністрації президента), Грушевського (вул. Грушевського біля колони стадіону Динамо), Маріїнський (Маріїнський парк), Інститутська (вул. Інститутська, біля станції метро Інститутська). Для зручності та залучення до використання «ІВ» доповнюється загальноміською, туристичною, історичною інформацією та передбачено можливість розвитку мережі «ІВ» в інших точках міста.

«СЕРЕДОВИЩЕ» у кожному знаковому місці вже сформувалися процеси, які враховано, і, крім інформування про події РГ, визначено головну функцію «ІВ» середовища. Виділено чотири типи основних функцій: збори (місце соціальних акцій, мітингів), пам'ять (меморіалізація подій РГ), дозвілля

(рекреація), транзит (потік людей, брак вільного місця). Для забезпечення функції «ІВ» крім вузла передбачено додаткове обладнання: навіс, лавочка, меморіальний знак.

«ОБОЛОНКА». Яке формоутворення об'єкта, що символізує оболонку інформації – форма, розміри, колір, матеріал і художній образ? Звернення до інформації виникає внаслідок безлічі питань: «де?», «як?», «хто?», «чому?» та ін.. Сам знак питання «?» послужив ідеєю формоутворення вузла з навісом. Художній образ логотипу, який теж впливає на формоутворення вузла, позначає переломну точку відліку часу і місця, кольорову гамму якого складають три кольори – три основних напрямки інформації «ІВ». Також вузол є компактним і зручним у використанні, не традиційної форми, для підкреслення інноваційної функції «ІВ». «ІВ» забезпечено обладнанням: сенсорний екран, мікрофон, динамік, роз'єм для навушників, проектор, лазер, додатковий екран, навіс, лавочка з розеткою, підсвічування, меморіальний знак. Важливим є забезпечення вільного підключення «ІВ» до Wi-Fi на місці та розміщення QR-коду для швидкого завантаження додатків. (Рис. 1)

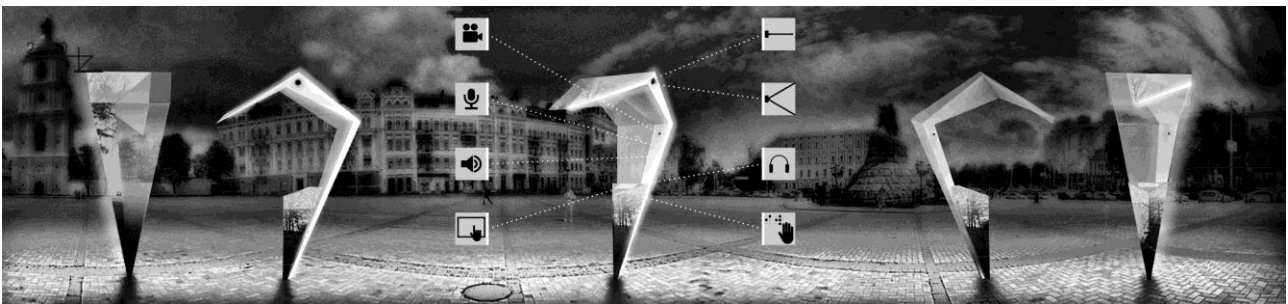


Рис. 1. Форма Інформаційного вузла

«ІНФОРМАЦІЯ». Люди, які опинилися на місці подій в Києві, за допомогою «ІВ» можуть дізнатися про Революції Гідності на місці і отримати інформацію про те, що там відбувалося, і для цього їм не потрібен екскурсовод, путівник і карти. Що складає саму суть «ІВ» – це інформація. Вона повинна бути розроблена згідно з принципами наповнення: зручна структура, різна деталізація, оновлення, інтуїтивне управління, універсальність, прості кольори.

Запропоновано структурувати і систематизувати інформацію про РГ з можливістю поповнювання її людьми, які були учасниками або володіють додатковою інформацією про події. Необхідно внести у структуру: карти, хронологію, фото, відео, зробити цю інформацію з різними ступенями деталізації подій, також забезпечити іншою інформацією про соціальні події, культурне життя і загальноміською інформацією.

Для зручності використання як сайту так і додатку інформація складає три великі розділи: «майдан», «місто», «суспільство». **«Майдан»** – інформація

про події РГ з різною мірою подробиць: Спільна історія (хронологія, відео, фото, мапи); Історія місця (хронологія, відео, фото, мапи); «Побачити, як це було» (спеціальний додаток, яким можна користуватися в позначених точках на мощенні за допомогою GPS-навігації – точках зйомки, в яких завантажені фото подій, панорами цих місць РГ). «Місто» – загальна туристична інформація про місто: історія міста, мапи, маршрути транспорту, афіші та ін.. «Суспільство» – інформація суспільного життя: громада, культура, мистецтво (кіно, література, мистецтво, громадські ініціативи, які виникли в наслідку РГ та ін.); Соціально-освітні практики (медицина, громадянська оборона, індивідуальний захист, права людини); Соціальні акції (календар подій, соц. опитування, програми заходів, подій та оповіщення про них) (Рис. 2).

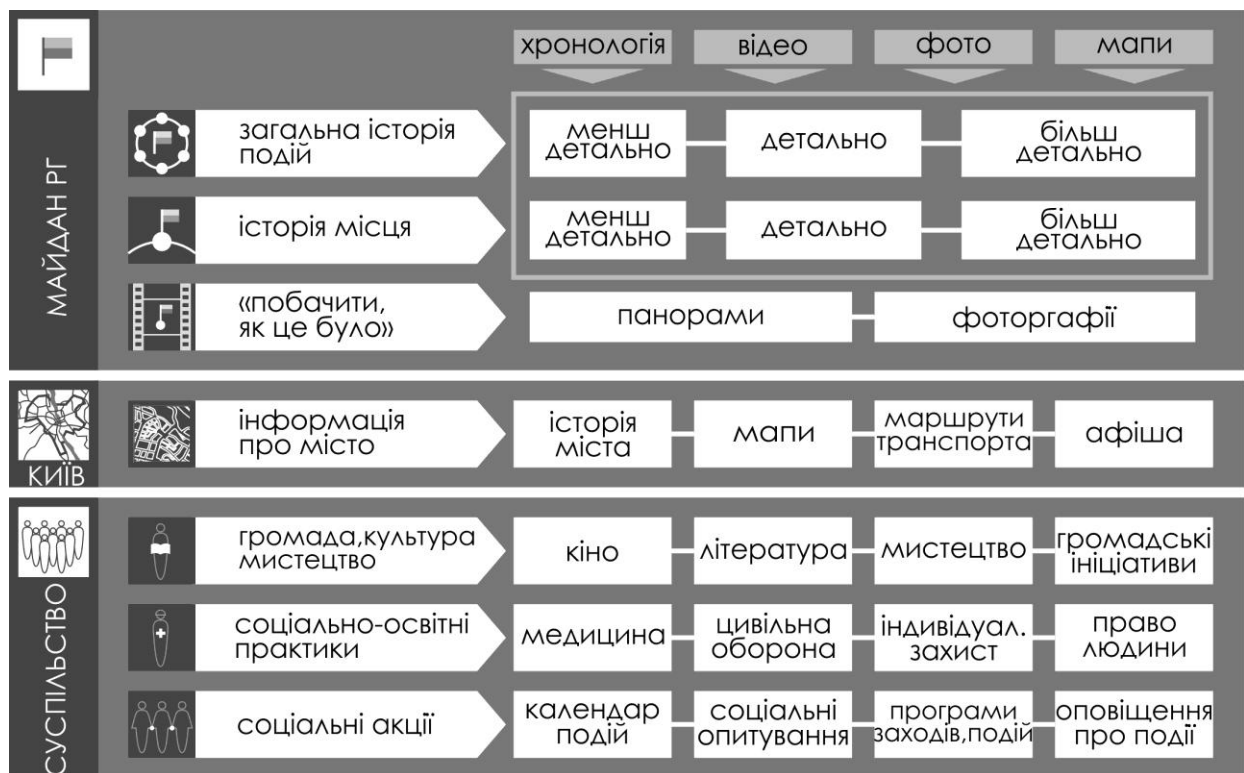


Рис. 2. Структура інформації.

Як користуватися інформацією? Окрім індивідуального використання через екран вузла «ІВ», особистий гаджет і комп'ютер можливо колективне використання в соціальних акціях за допомогою проектора або лазера, який проектує зображення на горизонтальну поверхню або додатково встановлений екран для можливого збільшення учасників заходу (Рис. 3). Додаток після завантаження на гаджет може надсилати оповіщення про заходи, інформуючи про акції і залучаючи таким чином людей.

У кожному місці розміщення «ІВ» формується середовище. Функція цього середовища забезпечена за допомогою додаткових об'єктів, обладнання,

таких як лавочка, навіс, екран, меморіальний знак. Особливої уваги заслуговує «ІВ» на вулиці Інститутській – місці найдраматичніших подій РГ.



Рис. 3. Колективне використання ІВ за допомогою проєктора.

У цьому місці пропонується встановити меморіал, у вигляді стрічки, яка врізана в схил вздовж вулиці Інститутської від Жовтневого палацу до станції метро. На стрічці розташовані слова молитви за героїв Небесної сотні, яку можна прочитати, йдучи від Майдану Незалежності до місця масового розстрілу. Ця стрічка символізує останній путь Небесної сотні. Людина, яка йде вздовж вулиці та читає слова молитви, якби молилася за героїв, проходячи їх останні кроки. «ІВ» доповнює це місце, інформуючи про ці трагічні події. За допомогою додатку «побачити як це було» можна дізнатись про події РГ через фотографії, які зняті з цього місця. Таким чином формується «стежка пам'яті» вздовж вулиці (Рис. 4, 5).



Рис. 4. Меморіал у вигляді стрічки з молитвою та «стежка пам'яті».



Рис. 5. Використання додатку «побачити як це було».

Розвиток «ІВ» в Києві сприяє не тільки відзначенню основних місць Революції гідності, а також інформуванню людей безпосередньо на місцях

подій. Впровадження додаткових інформаційних, освітніх функцій, використання «ІВ» у соціальних акціях сприяє універсальності використання. Можливо поширення мережі «ІВ» не тільки в Києві, а й в інших містах України для єднання, спілкування, інформування суспільства.

Використання інформаційних технологій в історичних місцях міста може показувати та розповідати історію регіону. Це сприяє збереженню пам'яті, поповненню інформації, доступу до неї будь-якого охочого. Структуризація історичної інформації, доповнення її додатковими туристичними додатками, оформлення у відповідності зі стилістичними особливостями регіону сприяє розвитку ідентичності міста, що в свою чергу служить розвитку туристичної інфраструктури.

Інформаційні технології вже зараз не тільки впливають на інформаційний простір, але і можуть впроваджувати додаткові функції в міське середовище, перетворювати його, насичувати новими якостями.

Література

1. Ефимов А.В. Дизайн архитектурной среды. / Ефимов А. В., Минервин Г. Б., Шимко В.Т. – М.: Архитектура-С, 2006. – 504 с.
2. Жилина Ю.Н. Влияние потребностей человека на организацию архитектурной среды: дис. ... канд. арх-ри: 18.00.01 / Юлия Николаевна Жилина; Уральская гос. арх.-худ. акад. – Екатеринбург, 2003. – 207 с.
3. Витюк Е.Ю. Городская среда как арт-объект / Е.Ю. Витюк // Вестник Томского государственного университета — Томск, 2012. — №364. — С. 43-48.
4. Устинченко Е.В. Роль дизайна в формировании инновационной среды города [Электронный ресурс]: / Устинченко Е.В. — Режим доступа: http://book.uraic.ru/project/conf/txt/005/archvuz26_pril/48/template_article-ar=k21-40-k40.htm – Название с экрана.
5. Ткаченко И.Г. Исследование и разработка информационной системы недвижимых памятников истории и культуры: дис. ...канд. тех. наук: 05.13.12 / Игорь Геннадьевич Ткаченко; Ростовская гос. академия архитектуры и искусства. – Ростов-на-Дону, 2001. – 161 с.

Аннотация

В статье рассмотрены возможности использования Информационных технологий, как средства хранения и распространения информации, в создании памятников, проанализировано влияние технологий на функционально-планировочное формирование памятных мест.

Ключевые слова: памятник, информационные технологии, городская среда.

Annotation

Information technology - resource storage and dissemination of information. These technologies can be used in the development of monuments. The article analyze their impact on functional and planning features of memory places.

Key words: Monument, information technology, urban environment.

УДК 726.012

О. В. Бачинська,
старший викладач
каф. інформаційних технологій в архітектурі, КНУБА

ПРОБЛЕМИ ВІДРОДЖЕННЯ ВТРАЧЕНОГО ПУСТИННО-МІКОЛАЇВСЬКОГО МОНАСТИРЯ НА ПЕЧЕРСЬКУ У КИЄВІ

Анотація: у статті розглядається історія Миколаївського Пустинного монастиря, сучасне існування його територій, проблема відродження сакральної святині Києва.

Ключові слова: Київ, монастир, руйнування, відродження, проблема.

Сучасний Київ внаслідок складної історії має багато сакральних споруд та комплексів знищених частково чи повністю. Один з таких комплексів – Миколаївський Пустинний монастир на Печерську.

Проблеми відродження знищених сакральних споруд на території Києва раніше не розглядалися.

Метою дослідження є проблема відродження сакрального монастирського комплексу, знищеного і забудованого сучасними міськими спорудами.

Територія, на який був заснований Миколаївський Пустинний монастир – одна з київських гір, що височіє над Дніпром. Її особливістю є складна двоступінчаста форма. Ця місцевість в давнину розташовувалася далеко за Києвом, але при цьому була пов'язана з історією міста. Саме тут майбутній київський князь Олег підступно вбив та поховав Аскольда, одного з двох правлячих київських князів. З того часу місцевість почали називати Аскольдова могила. Також тут була зведена однією з перших християнська церква Св. Миколая, за іменем, наданим князю Аскольду при хрещені. Закревский М. [1] вважав, що при переписі літопису, де описувалися ці події, сталася помилка. Не Олмин двор згадувався і не Олма збудував церкву, а мова йшла про “Олжин двор” – замський палац княгині Ольги, і саме вона звела церкву на місці поховання першого руського князя-християнина. Церкву зруйнував її син-язичник київський князь Святослав I Ігорович, а палац